

POKROK PUBL. CO.

vydává
POKROK ZÁPADU
a místní vydání

v Crete, pro Saline okres, Nebraska; ve Schuyler a Clarkson, pro okres Colfax, Nebraska; ve Wilson, Kas., pro stát Kansas; v Cedar Rapids, Ia., pro stát Iowa; v St. Paul a Minneapolis, Minn., pro stát Minnesota, a v Tyndall, S. D., pro státy South a North Dakota.

PŘEDPLATNÉ:
Pro Spojené Státy\$2.50
Pro Kanadu\$3.75

Zásilky peněžní dějtež se pomocí peněžních poukázek Express Money Orders, bankovních poukázek (Bank Draft), anebo v registrovaném dopise.

Oznamujete-li své přestěhování, udejte starou i novou adresu.

Dopisy z kruhů čtenářstva uveřejňujeme ochotně. Musí být slušné, psané bez úmyslu někoho osobně poškodit a podepsány plným jménem, ať již má být v redakci utajeno, anebo v dopise uveřejněno.

**RAKOUSKÉ STRACHY
A RAKOUSKÉ HROZBY**

Největší porážkou, kterou habsburská monarchie utrpěla v této válce na poli diplomatickém, jest nesporně památná deklarace britské vlády, již československý národ byl uznán za národ spojenecký. Prohlášení toto uhořelo jako blesk do kalných vod rakousko-uherských intrik. Ve Vídni, kde stále se ještě těšili nadějí na nějaké zachránění monarchie, poznali vlivem posledních událostí, že je zle, a že je velmi zle. Ponejprve do těchto mozků, nasáklých vídeňskými odhrůvačkami a pohrdáním všeho slovanského, proniklo poznání, že jest vše ztraceno. Ustrnutí vídeňských pasů musilo býti nehybné, neboť sotva, že si uvědomili krajní vážnost situace, roznesla Wolffova tisková kancelář do světa uovinu, že prý Rakousko připravuje velkou změnu celého mocnářství. Změna tato není nic jiného nežli projekt profesora Lamasche, dle něhož monarchie má se státí konfederací pěti států: Rakouského, Polského, Českého, Uherského a Jiho-slovan-ského. Utvoření této pětilibé obluby by obstarala konstituanta, jež by se skládala ze zástupců všech uvedených zemí, jmenovaných císařem.

Co soudíte o této "sensační" zprávě?

Je to potrat, jehož příčinou byl velký strach.

Je to potrat, jehož příčinou byl velký strach. Ale je to více nežli pouhý potrat nemocných mozků, je to cynický útok na veřejné mínění v dohodových státech. Touto zprávu mají být posíláni dnes uvolněním austrofilové v cizině. Vůbec lze o projektu tomto stručně říci, že je toliko exportní artikl, jež pro domácí potřebu není určen. V okamžiku, kdy je v plném proudu provádění roztrhávání království Českého, kdy přání Němců jsou jedno po druhém s horoucnou přímou rychlostí splňována, by rakouská vláda chtěla vytvořit nějaký český stát? Stát ten by byl asi odměnou Čechům za "věrné" jejich chování se ve válce. Jaký by to byl stát, jenž by byl výtvorem mužů jmenovaných císařem a tedy požívajících jeho důvěry?

Ala, když už Vídeň tu novinu pustila do světa, podívejme se, zda vůbec, i kdyby chtěla, mohla by přikročit k jejímu uskutečnění. Autor projektu, profesor Lamasch, je politická nula, která nemá za sebou ani své německé soukmenovce a tím méně Slovany. Rakousko je ve spárech Německa a toto nikdy nepřipustí, aby v Rakousku Slované nabyli nejmenšího vlivu, poněvadž dobře ví, že by to znamenalo konec jeho panství nad ním. A konečně možno si mysliti, že Němci a zejména Maďaři se vzdají dobrovolně území, nad nímž dneska vládnou a jež by museli slovanským státním ustoupiti?

Za těchto okolností je jasno, že se tu jedná o pouhý, čistě rakouský ničemný pokus nasyptati písku do očí cizině.

Národ československý ostatně bez váhání zaujal postavení k tomuto manévru. Poslanec Staněk jménem Čechů prohlásil, že tito za žádných okolností nebudou s vládou vyjednávat, a to nejenom proto, že nemají žádné důvěry k vládě, ale poněvadž nebudou nikdy jednati ani s Němci, ani s Maďary. Dnes nejedná se více o otázku českou, ale o otázku československou, a nejen to, dnes jde o celý problém slovanský.

Tímto způsobem znamenité zá-

stuce českých poslanců ukázal císaři, že doba, kdy několika málo ústupky bylo lze ukonejšiti národy slovanské, dávno minula. Dnes máme své národní vojsko, jehož hrdinství vzbuzuje úctu celého světa a národ, který má podobnou armádu, ten se čerta stará o to, co si nějaká ubohá loutka, jakou je Karel Honimír, snad přeje anebo nepřeje. Jednání rakouské vlády je dnes nám již naprosto lhostejné.

Souběžně s reformou monarchie, obdarila rakouská diplomacie svět jiným dokumentem, jenž zůstane na vždy historickým dokladem prohanosti a barbarství rakousko-maďarských diplomatů.

Na deklaraci britské vlády, jež vyvolala pravou paniku ve dvorních a vládních kruzích centrálních mocností, odpověděla Vídeň oficiálním prohlášením, jehož hlavní body jsou následující:

Československá Národní Rada prý nemá žádný mandát od českého národa a tím méně od československého národa, jenž prý existuje pouze ve fantasii Dohody. Co se toho mandátu týče, tu netřeba nic jiného připomenouti, nežli prohlášení učiněná v Rusku a v Americe prof. Masarykem a chování se našich kruhů politických doma. Co pak se týče druhé části věty, tu lze opravdu nazvat vřeholem lhářství a — hlouposti. Český národ a československý není jeden národ! A československý národ je tak důkladnou fantasii, že vojska, ač jen fantastická dle mínění vídeňských diplomatů, — mají v rukou celou Sibir a německý vyslanec Helfferich před nimi utekl z Moskvy! Kousek dále najednou mluví tento dokument o tak zvané československé armádě a drze tvrdí, že jen nepatrná její část skládá se z příslušníků rakouských a uherských. Toť nová lež, neboť každý ví, že vojáci, kteří nejsou z mocnářství, jsou v mizivé menšině. Ale jestli myslí rakouská vláda vážně svoji hrozbu, že bude nadále — ať si naši vojáci požívají jakéhokoliv uznání ze strany Dohody — ty z nich, kteří upadnou do zajetí, střílet a vězeti, tu prohlasujeme zcela kategoricky, že nejen bude s naší strany přikročeno k represáliím, nad kterými i sami Němci užasnou, ale že také z toho vyvodíme důsledky v mezinárodním právu. My nepřipustíme, aby nadále naši zajatci byli považováni za zvěř, již možno klidně odstřeliti a Němci sami snad již poznali, že nejsme snilkové, kteří couvnou před odvetou. To všechno nechť rakouské a německé velení uváží, než přikročí k provedení vídeňské hrozby.

Nejkomuštější z celého prohlášení je však závěrečný odstavec. Nelze prý strpěti, aby celí národové, kteří splnili povinnosti, jež jim ukládalo rakousko-uherské příslušenství a kteří se hrdimě bilí v rakousko-uherském vojsku, byli sváděni v podezření podob-

Plná výprava amerického vojáka.

Na obrázku našem spatřujeme plnou výpravu amerického vojáka pěšího, kterou nese si na bitevní linii.

nou Deklarací, jakou jest deklarace britská. Což pak mají ve Vídni tak krátkou paměť, že již zapomněli, co o Česích řekl hrabě Czernin, když jako zahraniční ministr nazval je všechny velezrádce a vypočetl všechny zrady československých vojinů! Tehdy přece oficiálně dementoval Czernin slova svého císařského pána, který v jiné chvíli světového zápasu mluvil světu o věrnosti svých národů. S podobnou hloupostí by přece jen, dnes, když československé vojsko je rozhodujícím faktorem v Sibíri a v Rusku, rakouská diplomacie chodit na světlo nemusila. Což nevidí tuto diplomatii, jak jsou politování hodní, když se snaží ignorovati skutečnosti, které patří k největším, nejen v této válce, ale v dějinách vůbec? — Dr. Trška v Československé Samostatnosti.

ČTVRTÁ PŮJČKA SVOBODY

Ve třech týdnech, počínaje 28. zářím, bude 100,000,000 amerických občanů požádáno, aby upsali šest tisíc millionů dolarů ku čtvrté národní půjčce válečné. — Na každého muže, ženu a dítě v zemi připadne k uložení \$50 nejméně. Před červencem příštího roku bezpochyby vypsány budou další národní půjčky, z nichž každá bude vyžadovati tutéž osobní a individuální obět. To míní, že k financování války každý z nás musí býti připraven se \$150 a každá domácnost, pozůstávající ze šesti osob, s \$900. Mnoho domovů jest příliš chudo ku uložení těchto peněz a proto zámožní a bohatí lidé musí vyrovnati rozdíl. Aby situace bylo vyhoveno a ona udržena, průměrně každý musí upsat absolutně pokud mu jenom možno. Tři pětiny zdrojů národa jsou soustředěny v šesti státech ze čtyřiceti osmi.

Sděluje se přímo z Washingtonu od povolovaných lidí, že v naší zemi jest více mnohonásobných millionářů nyní, než když válka vypukla. Samotný předseda výboru pro cesty a prostředky v domě zástupců, Kitchin, praví, že od roku 1914 obchodní výdělky se rozmnožily ze \$4,000,000,000 na \$6,000,000,000 a může se dodat, že z 55,000 korporací 31,500 mají válečný výtěžek. To jest uspokojivý důkaz, že zdroje Spojených Států jsou neobmezené, ale multimilionáři nemohou sami učiniti půjčku úspěchem, jestliže celý národ, lidé zámožní i lidé skrovných prostředků, nebudou konati svou povinnost.

Jest pravdou, že musí přispěti velikými sumami, ale jest též pravdou, která musí býti přizvána, že i daně jejich vyžadují veliké sumy, kteréž válečný stav země vyžaduje. Oni snáze ovšem mohou položiti tisíc dolarů na oltář vlasti, než prostý člověk padesát — ale těchto padesát jest rovněž zapotřebí. Při poslední národní půjčce, jež jest nejlepším uložním úspor, padesátý ty činily velice pěknou sumu. Jest také faktem, že mnohé menší příjmy byly zvýšeny. Z těchto menších příjmů platí se zde mnohem nižší daně než na příklad v Anglii. Člověk se služným \$2,500 zde platí asi \$30. V Anglii platil by skorem sedmkrát vyší obnos čili asi \$210. Rovněž v případě Půjčky Svobody jest možno, že veškeré úmrtní vklady budou sprostěny daně! To jest nesmírně cenná privilegie. Míni, že naše první půjčka \$2,000,000,000, ačkoliv vydatá na 3 a půl procenta, často stála nad hodnotou. Praví se, že toto zabezpečení jest příznivé příjmů — zvláště milionářů a to z pohledného důvodu. Oni jsou právě lidé, kteří se těší velice z prospěchu sprostění daní.

A dále, ačkoli nepochybně Spojené Státy mají nesmírně vnitřní bohatství, jsou ve skutečnosti nevyvinutou plně zemí. Před válkou nové podniky zde spotřebovaly všechn hotový kapital dlejší a rovněž mnoho evropského.

Stanovisko dnes jest takové, že evropský kapital byl odříznut. — Ve skutečnosti Amerika koupila zpět své jistiny uložené v Londýně a na místě, aby se od starého světa dlužila, půjčuje mu. A přece nikdy ve své historii aerorozmnožovaly Spojené Státy své industriální závody tak ziskným tempem jako dnes. Za měsíce červene letošního roku zprávy 177 drah vykazují, že ačkoliv důchody zvýšeny byly o \$40,000,000, vydání bylo o \$180,000,000 vyšší, z části následkem zvýšení mzdy a z části zlepšováním a rozvinem drah. Čet-

né továrny na výrobu stříliva jsou stavěny a nesmírně obchodní loďstvo. Vše to míní, že každý cent v zemi jest zapotřebí ku vítězství ve válce. Upisování k Půjčce Svobody jest ovšem patriotické, ale o skutečně pomáhá národu jest pravda spoušivost — peníze uloženy stranou a investovan v vlády. Liberty bondy jsou nejlepším uložním peněz, není lepší jistoty. Úroky činí čtyři a půl procenta. Papír jest tak dobrý jako zlato. Liberty bondy ve skutečnosti nejsou nějakým darem, jež snad bychom zemi poskytl. Jest to moudré zabezpečení pro leta budoucí — pro destivé dny, jež snad budou.

Jest dobře poukázati na to, co až dosud jiné země, na příklad Anglie vykonaly, aby sebraly potřebné peníze. Pamatujme, že Anglie má asi jenom polovinu našich zdrojů, snad ještě méně, a přesto vydatá již na válku \$38,500,000,000. Z těchto peněz skorem \$10,000,000,000 sebráno bylo na daních a \$28,500,000,000 tvoří nový dluh. Náš nový dluh, povstávající ze tří půjček národních — \$2,000,000,000 první, \$3,800,000,000 druhá, \$3,800,000,000 třetí — činí \$9,600,000,000. My s našimi zdroji dle toho sebrali jsme dosud pouze jednu třetinu sumy, již Britové již skollektovali pro národní dluh. Kdybychom v nynějším financování roce vypsali tři půjčky Svobody po \$5,000,000,000, měli bychom 30. června mnohem menší válečný dluh, než jaký tíží Velkou Britanii dnes.

Anglické obyvatelstvo, jak známo, čítá 45,000,000 duší. Z těchto lidí pět millionů jest v Irsku a 6,250,000 slouží v armádě a loďstvu. Odhaduje se úředně, že navzdor jakýmkoliv dedukcím, jež musí býti učiněny pro tyto dva faktory, ne méně než 17,500,000 osob upsalo své peníze pro různé válečné dluhy. Jest to armáda rovníající se dnes armádě našich vkladatelů, která však bude jistě při nastávající čtvrté půjčce silně rozmnožena.

Kongresník Kitchin praví, že po válce náš dluh může býti držen jenom procentem obyvatelstva. Leč tvrzení to může býti přijato snad spíše jako výstraha. Nevěřte všeobecně, že lid si bude přát

SERVICE STARS

ON YOUR POCKET BOOK

WHEN YOU BUY
LIBERTY BONDS
Your Dollars are Fighting With the Soldiers of the United States For Freedom and Democracy
They are "Service Stars" on your Pocket Book
If you are Foreign-born They prove your patriotism and loyalty to this country, which you have chosen for your own. They prove that you have a stache in this free America, and that you are determined to be 100% AMERICAN IN THOUGHT AMERICAN IN SPEECH AMERICAN IN HEART and American in the Will to Win this War
BUY LIBERTY BONDS
The United States Government through the DEPARTMENT OF THE INTERIOR - BUREAU OF EDUCATION will cooperate with racial, foreign language and other agencies for a better understanding of America and the promotion of better relations between foreign-born and native-born Americans. Write for suggestions.

KDYŽ KOUPITE
BONDY SVOBODY
Jsou to "služební hvězdy" na vaší tabolce
Jste-li v cizině rozeným, dokazují vaše vlastenectví a loyaltitu ku této zemi, kterouž jste sobě za svoji vlastní vyvolili. Jsou důkazem, že máte zájem o tuto svobodnou Ameriku a že jste se rozhodnul býti 100% AMERICANEM VE SMÝSLENÍ AMERICANEM V ŘEČI AMERICANEM V SRDCI a Americanem ve vůli, aby byla válka vyhrána.
Kupujte Bondy Svobody
VLÁDA SPOJENÝCH STÁTŮ prostřednictvím Odboru Vnitřní — Úřadovny Výchovy bude spolupůsobit se zástupci kmenovými, etno-azyjskými a jinými jednatelami pro lepší pochopení Ameriky a povzbuzení lepších vztahů mezi jinorodci a domorodými Američany. Dopište si o návody.

občanům, tito rozhodně musí se k ní také šlechetně zachovati. Bolševici budou držáni jako rukojmí Londýn, 27. září. — M. Litvinov, bolševický vyslanec v Londýně, a asi padesát jeho krajanů, vydali se na cestu do Ruska, dle opatření dohody mezi anglickou vládou a sovětskými autoritami, dle níž po odjezdu Litvinova z Anglie propuštění budou také angličtí zástupci a poddaní z Ruska. Litvinov zůstane na palubě parádu v neutrálním přístavišti, dokud nepřijdou zprávy, že angličtí poddaní překročili hranice Ruska. Jistý počet francouzských a anglických úředníků a důstojníků uchýlil se na americký konsulát v Moskvě, který je pod ochranou Norska, dle kodánské depeše Exchange telegrafické kanceláře. — Bolševická vláda postavila hlídky kolem budovy a žádala vydání důstojníků a konsularních úředníků.

Z OBORU ZDRAVOTNICTVÍ

Adenoidy.
Píše Dr. J. J. Warta.
(Dokončení.)

Žádné adenoidy nejsou tak malé, aby nemohly býti odstraněny. Nejhorším, co může se státi, je, že operace musí býti opakována, čím méně jedná se o nie vážného a není při tom takměr žádné bolesti.

Jsou případy, že i nemluvnata mají nos plný adenoid, tak že kojení je spojeno s jistými obtížemi. Adenoidy v takovém případě dají se zničiti prstem, kterým vnikneme do zadní části nosu ústy.

Vzrost tento dá se přirovnati k vinným hrozvinám před dozráním. Také jejich obal je stejně asi silný jako u nedozrálých hroznů a jsou naplněny krví. Jsou-li dokonale rozmačkány, je provedeno jejich odstranění. Nicméně ta-

to operace měla by býti vykonána jenom lékařem, jakkoliv není těžkou. Kterýkoliv lékař může ji provést.

U starších dětí, asi tak po pátém roce, je nejlépe je vykrábati jakýmsi druhem lžičky a i v takovém případě jedná se o operaci snadnou, kterou může kterýkoliv lékař provést.

Jedná-li se ale o vyjmutí mandlí s adenoidami, pak již jedná se o operaci vážnější. Při odstraňování mandlí dítě musí býti vždy uspáno uspávacími prostředky. Tisíce takových operací ale je prováděno každého dne a nemůže býti blahodárnější operací nad odstranění mandlí a adenoid, jež jsou chorobné.

Nikdy nevěte dítě, když špatně ve škole se učí, z lenosti, dokud důkladně nenecháte je prohlednouti zkušeným lékařem, byste zjistili, není-li to zavíňováno mandlemi anebo adenoidami.